

Asia: VN/24308/2024

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua aiheesta. Liitto edustaa Suomen elinkeinoelämän suurinta toimialaa: kaupan alaa. Päivittäis- erikois- auto- ja teknisessä kaupassa työskentelee yli 280,000 ihmistä. Kauppa on elinkeinoelämän suurin toimiala myös bruttokansantuotteella mitattuna. Se muodostaa noin 10 prosenttia Suomen BKT:stä.

Kaupan alan vuonna 2024 päivitetty vähähiilisyystiekartta osoittaa, että kokonaispäästöistä vain noin kaksi prosenttia syntyy toimialan omasta toiminnasta ja lähes 98 % syntyy yritysten arvoketjuissa. Yrityksillä on kuitenkin merkittävä mahdollisuus vaikuttaa arvoketjunsä toimintaan ilmastomuutoksen hillitsemiseksi, koska niillä on keskeinen rooli sekä tuotantoketjun hallinnassa että kuluttajarajapinnassa.

Kaupan ala onkin asettanut – ja suurelta osin jo saavuttanutkin – kunnianhimoisia ilmastotavoitteita toiminnalleen jo pitkään.

Lausunnolla olevassa valtioneuvoston asetuksessa uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista on ehdotettu säädettäväksi käyttötarkoituksittain hieman erilaisia raja-arvoja eri rakennustypeille. Raja-arvon suuruus on määritelty neliömetriä kohden, jolloin pienemmillä rakennuksilla ulkoseinien ja perustusten hiilijalanjälki jyvitetään pienemmälle pinta-alalle. Tämän vuoksi laskennallinen hiilijalanjälki muodostuu sitä korkeammaksi mitä pienempi rakennus on kyseessä. Yksi raja-arvo per rakennustyyppi tekee säädöksestä yksinkertaisemmän tulkita, mutta voi aiheuttaa ongelmia erityisesti pienempien rakennusten osalta. Vastaavasti pinta-alaltaan suurempien rakennusten osalta säädös voi jäädä tarpeettomankin löysäksi.

Ehdotettu säädös on rakenteeltaan samankaltainen kuin jo aiemmin käytössä ollut ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuuden raja-arvoista 1010/2017, jossa mm. jaotellaan rakennukset käyttötarkoituksen mukaan yhdeksään eri luokkaan. Energiatehokkuuden osalta käyttötarkoituksiluokkaan 9 kuuluu mm. muu rakennus, varistorakennus, liikenteen rakennus, uimahalli, jäähalli ja päivittäistavarakaupan alle 2 000 m² yksikkö. Liikerakennusten käyttötarkoituksiluokkaan 4 kuuluvat mm. liikerakennus, tavaratalo, kauppakeskus, myymälärakennus lukuun ottamatta päivittäistavarakaupan alle 2 000 m² yksikköä, myymälähalli, teatteri, ooppera-, konsertti- ja kongressitalo, elokuvateatteri, kirjasto, arkisto, museo, taidegalleria, näyttelyhalli.

Esitämme päivittäistavarakaupan alle 2 000 m² yksiköiden erityispiirteiden tunnistamista myös hiilijalanjäljen laskennassa. Käytännössä nämä rakennukset tulisi joko jättää pakottavan raja-arvosääntelyn ulkopuolelle tai vaihtoehtoisesti sijoittaa samaan luokkaan lämmitetyltä nettoalaltaan yli 1 000 neliömetrin suuruisten varistorakennusten kanssa, jolloin raja-arvovaade olisi noin 10 % korkeampi kuin suuremmilla liikerakennuksilla. Ehdotettu jaottelu olisi myös linjassa muun energiatehokkuutta ja päästöjä säätelevän lainsäädännön kanssa.

Kunnioittaen,

Simo Hiilamo

Lauri Leskinen

Edunvalvontajohtaja Johtava Asiantuntija

Kaupan liitto

Kaupan liitto

Hiilamo Simo
Kaupan liitto ry